

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Кафедра архітектури будівель та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко

29 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КРИТИКА СУЧАСНИХ ТЕОРІЙ АРХІТЕКТУРИ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки магістра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 191 АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Робоча програма «Критика сучасних теорій архітектури» для студентів спеціальності 191 Архітектура та містобудування, другого (магістерського) рівня вищої освіти
Складена відповідно до освітньої програми «Містобудування», 2024 року.

Розробник: Дмитренко А.Ю., доцент кафедри архітектури будівель та дизайну, кандидат технічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньої програми «Містобудування» О.О. Савченко

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури будівель та дизайну

Протокол від «27» серпня 2024 року № 1

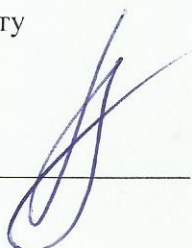
Завідувач кафедри архітектури будівель та дизайну (В.А. Ніколаєнко)

«27» 08 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 (В.А. Кириченко)

«29» 08 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>19 Архітектура та будівництво</u>	обов’язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність <u>191</u> <u>Архітектура та містобудування</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		2-й
		Семестр
		3-й
Індивідуальне завдання – немає	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	Лекції
		28 год.
		Практичні, семінарські
		4 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		58 год.
		Індивідуальна робота:
		0 год.
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 32/58

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Критика сучасних теорій архітектури» відноситься до обов'язкових компонентів освітньо-професійних програм підготовки магістра «Містобудування» і має на меті надання студентам знань про актуальні проблеми розвитку сучасної теорії і методології архітектурного проєктування. Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування наступних компетентностей: інтегральної – ІК (здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування); загальних – ЗК01 (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу); ЗК03 (здатність спілкуватися іноземною мовою); ЗК04 (здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології); спеціальних (фахових) – СК01 (здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах), СК02 (здатність розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності); СК03 (здатність аналізувати, розробляти та впроваджувати архітектурно-містобудівні рішення з урахуванням соціально-демографічних, національно-етнічних, природно-кліматичних, інженерно-технічних чинників та санітарно-гігієнічних, безпекових, енергозберігаючих, екологічних, техніко-економічних вимог); СК04 (здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії); СК05 (здатність розробляти і реалізовувати проєкти у сфері архітектури та містобудування); СК06 (здатність аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію, необхідну для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування); СК09 (здатність управляти робочими процесами у сфері архітектури та містобудування, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів); СК10 (здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування), СК11 (здатність критично осмислювати проблеми архітектури та містобудування).

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни є попереднє вивчення таких обов'язкових навчальних дисциплін, як «Наукові дослідження в галузі реконструкції архітектурних та містобудівних об'єктів» та «Концептуальне архітектурне проєктування містобудівних і ландшафтно-рекреаційних об'єктів», а також блоків вибірових дисциплін – мейджорів 1 або 2.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Очікувані програмні результати навчання, на формування яких спрямована навчальна дисципліна, такі: РН01 (мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень); РН05 (знати, розуміти та оцінювати характеристики сучасних будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проєктних рішень будівель і споруд, в проєктах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури і містобудування); РН06 (забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища); РН11 (приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінювати можливі побічні наслідки та ризики); РН15 (аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проєктування об'єктів архітектури та містобудування).

Результати навчання мають бути достатніми для застосування сучасних теорій архітектури та містобудування при формуванні архітектурно-містобудівного середовища, в т.ч. проєктуванні містобудівних об'єктів, а також при проведенні наукових досліджень у галузі архітектури та містобудування. Результати навчання також повинні бути достатніми для того, щоб

після завершення навчання на другому (магістерському) рівні за бажанням продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень

			подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутня.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен та стандартизовані тести.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. СУЧАСНІ АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНІ ТЕОРІЇ.

Тема 1. Вступ. Постмодернізм та пізній модернізм. Мета і завдання навчальної дисципліни, правила рейтингового оцінювання знань. Критика містобудівних концепцій модернізму (на прикладі Л. Кріє). Концепція «порядку» Роберта Вентурі. Критика формотворчих прийомів модернізму Ч. Дженксом у книзі «Мова архітектури постмодернізму». Програмні засади постмодернізму в містобудуванні та архітектурі. Формоутворюючі принципи постмодернізму. Визначення пізнього модернізму. Еволюція містобудівних принципів раннього модернізму в 1970-х – 1980-х роках.

Тема 2. Бруталізм та неораціоналізм. Соціально-економічні передумови появи бруталізму, його взаємозв'язок з містобудівними положеннями «Афінської хартії». Бруталізм у Великій Британії. Бруталізм у США та Канаді. Вплив бруталізму на європейську архітектуру. Концепція неораціоналізму, її містобудівні аспекти. Італійський рух La Tendenza. Тичинська школа у Швейцарії. Неораціоналізм в Іспанії та Німеччині.

Тема 3. Неоісторизм, пряме відтворення та неовернакуляр. Концепція неоісторизму. Повернення до традиційних форм міського планування (квартал, вулиця, площа). Неоісторизм у США та Європі. Прояви неоісторизму на пострадянському просторі. Неоісторизм в Японії. Пряме відтворення у країнах Європи та США, його зв'язок з традиційними містобудівними прийомами. Архітектурно-містобудівні принципи неовернакуляру. Регіональні школи неовернакуляру. Неовернакуляр у країнах Європи та США. Адгук-урбанізм. Партисипаційне проєктування та контестація. Контекстуалізм та концепція «міста в місті». Берлінський містобудівний експеримент 1980-х рр. «Критична реконструкція» та новий урбанізм.

Тема 4. Неоекспресіонізм. Неоекспресіонізм у 1960-х та 1970-х рр. Неоекспресіонізм у 1980-х та на початку ХХІ століття. Взаємодія об'єктів неоекспресіонізму зі сформованим міським оточенням.

Тема 5. Структуралізм, метаболізм та постметаболізм. Формування руху структуралістів. Будинки як «маленьке місто», а місто як «великий будинок». Структуралізм у Нідерландах та поза їх межами. Основні принципи метаболізму. Містобудівні концепції та архітектура будівель і споруд в метаболізмі 1960-х – 1970-х років. Поява постметаболізму в 1980-х рр. та його сучасний розвиток.

Семінарське заняття № 1.

Тема 6. Неомодернізм та мінімалізм. Неомодернізм у США та країнах Європи. Сполучення архітектури будівель з містобудівним оточенням та прийомами його формування. Мінімалізм у країнах Європи та Америки. Мінімалізм в Японії.

Тема 7. Хай-тек, слік-тек, органі-тек та органічна архітектура. Ранній та зрілий хай-тек, їх взаємодія з міською тканиною. Слік-тек як різновид хай-теку, його розвиток у США та Канаді, а також в Європі. Органі-тек. Органічна архітектура в США та країнах Європи.

Тема 8. Екологічність в архітектурі та містобудуванні. Екологічне містобудування. Формування принципів екологічної архітектури. Екологічні будівлі.

Тема 9. Деконструктивізм. Формування ідеології деконструктивізму, роль П. Айзенмана у її формуванні. Принцип «палімпсесту». Спроби відображення розвитку містобудівного оточення в об'ємно-планувальній структурі будівлі. Розвиток деконструктивізму в США та країнах Європи.

Тема 10. Дигітальна архітектура та інформаційні технології в містобудуванні. Формування парадигми дигітальної архітектури, параметричне проєктування. Використання інформаційних технологій в містобудівному проєктуванні. Фрактальна архітектура. Блоб-архітектура. Гіперповерхня. Лендформна архітектура та її взаємодія з ландшафтним проєктуванням. Інтерактивна архітектура.

Тема 11. Мегаструктури та «міста майбутнього». Мегаструктури в США, країнах Європи та в азійсько-тихоокеанському регіоні. Масштабні містобудівні проєкти, формування «міст майбутнього» (на прикладі Південної Кореї, Саудівської Аравії та Об'єднаних Арабських Еміратів).

Семінарське заняття № 2.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Сучасні архітектурні теорії						
Тема 1. Вступ. Постмодернізм та пізній модернізм.	6	2				4
Тема 2. Бруталізм та неораціоналізм.	6	2				4
Тема 3. Неоісторизм, пряме відтворення та неовернакуляр.	14	4				10
Тема 4. Неоекспресіонізм.	6	2				4
Тема 5. Структуралізм, метаболізм та постметаболізм.	14	4	2			8
Тема 6. Неомодернізм та мінімалізм.	6	2				4
Тема 7. Хай-тек, слік-тек, органі-тек та органічна архітектура	12	4				8
Тема 8. Екологічність в архітектурі та містобудуванні	6	2				4
Тема 9. Деконструктивізм	6	2				4
Тема 10. Дигітальна архітектура та інформаційні технології в містобудуванні	6	2				4
Тема 11. Мегаструктури та «міста майбутнього»	8	2	2			4
Разом за змістовим модулем 1	90	28	4			58
Усього годин	90	28	4			58

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин для денної форми
1.	Вплив суспільно-політичних процесів ХХ ст. на взаємодію традиції і новації в містобудуванні та архітектурі. 1. Філософія постмодерну та її вплив на формування міського середовища. 2. Неоісторизм як різновид традиціоналізму. Повернення до традиційної міської структури на сучасному етапі розвитку. 3. Пізній модернізм як наслідок критики з позицій постмодернізму та традиціоналізму. Концепція “walkability” та її зв’язок з модерністською концепцією житлового мікрорайону.	2
2.	Напрямки розвитку містобудування та архітектури в ХХІ ст. як відповідь на виклики часу. 1. Екологічне містобудування як засіб забезпечення стійкого розвитку. 2. Нові технічні засоби в містобудівному проектуванні і їх роль у розвитку нових напрямків. 3. «Міста майбутнього» як приклад системного підходу.	2
	Разом	4

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин для денної форми
	Практичні заняття не передбачені	

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафебри);
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин для денної форми
1	Філософське підґрунтя постмодернізму.	2
2	Два типи колажів. Особливості застосування колажу другого типу в архітектурі.	2
3	Розвиток концепції мікрорайону в повоєнній Великій Британії (на прикладі бруталізму).	2
4	Творчість Альдо Россі в містобудівному контексті.	2
5	Постмодерністський класицизм 1980-х рр. як різновид неоісторизму.	2
6	Приклади формування традиційних міських елементів у сучасній архітектурі та містобудуванні України.	2
7	Радикальний традиціоналізм та ревайвалізм.	2
8	Концепція «руху до споживача» в адгок-урбанізмі.	2
9	«Критична реконструкція» на прикладі Берлінського містобудівного експерименту.	2
10	Йорн Утзон як представник неоекспресіонізму.	2
11	Органічний експресіонізм. Творчість Філіппа Старка.	2
12	Вплив творчості Луїса Кана на структуралістів.	2
13	Містобудівні утопії Кішо Курокави.	2
14	Методологічні основи структуралізму і походження самого терміну.	2
15	Роль групи <i>Team Ten</i> у розвитку структуралізму.	2
16	Роль «Нью-Йоркської п'ятірки» у розвитку неомодернізму в США.	2
17	Творчість групи <i>Herzog&de Meuron</i> .	2
18	Творчість Нормана Фостера.	2
19	Творчість Джона Портмена як видатного представника слік-теку.	2
20	Приклади слік-теку в сучасній архітектурі України.	2
21	Творчість Роберта Харві Ошаца як представника сучасної органічної архітектури в США.	2
22	Концепція «стійкого розвитку» як основа ідеології екологічного містобудування.	2
23	Творчість Вінсента Каллебауга.	2

24	Філософське підґрунтя ідеології деконструктивізму.	2
25	Творчість Даніеля Лібескінда.	2
26	Грег Лінн як представник блоб-архітектури.	2
27	Приклади застосування інформаційних технологій в містобудуванні.	2
28	«Міста майбутнього» в Саудівській Аравії.	2
29	Розвиток Пекіна в рамках підготовки до Олімпійських Ігор 2008 р.	2
	Разом	58

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні та наочні методи навчання.

Словесні та наочні використовуються під час лекцій, наочні – при самостійній роботі.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація.

Під час самостійної роботи застосовуються наочний метод: спостереження.

15. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на початку кожної лекції і має на мету перевірку рівня засвоєння студентами матеріалу попередньої лекції. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття.

Модульний контроль проводиться наприкінці змістового модулю шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань.

Підсумковий контроль – екзамен.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота											Індиві- дуальні завдан- ня	Семест- ровий екзамен	Сума
Змістовий модуль I													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
3	3	6	3	10	3	6	3	3	3	7	0	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно

0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним ви- вченням дисципліни
--------	---

Правила рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 50 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль - екзамен.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином:

– контрольні роботи – до 42 балів (до 3 балів за кожен: відсутність під час проведення контрольної без поважної причини або отримання оцінки «незадовільно» – 0 балів, отримання оцінки «задовільно» – 1 бал, «добре» – 2 бали, «відмінно» – 3 бали);

– оцінка роботи на семінарських заняттях – до 8 балів (до 4 балів за кожне: відсутність під час проведення семінарського заняття без поважної причини або отримання оцінки «незадовільно» – 0 балів, отримання оцінки «задовільно» – 1 бал, «добре» – 2,5 бала, «відмінно» – 4 бали);

Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студентам, що пропустили заняття з поважних причин, надається можливість написати пропущені контрольні роботи без пониження оцінки або відпрацювати семінарські заняття.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Дмитренко А. Ю. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Критика сучасних теорій архітектури» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», що навчаються за освітньо-професійною програмою «Містобудування», другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання. – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. – 12 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Дмитренко А.Ю. Критика сучасних теорій архітектури: конспект лекцій / Дмитренко А.Ю. – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2023. – 246 с.
2. Білик М.С. Архітектура та містобудівництво. Теорія і практика. Філософія і діалектика / М.С. Білик. – Тернопіль: ТОВ «Терно-Граф», 2023. – 432 с.; іл.
3. Лендрі Ч. Креативне містотворення: його сила і можливості / Чарльз Лендрі; пер. з англ. А. Діамант; передмова В. Омеляна, худож.-оформлювач М.Мендор. – Харків: Фоліо, 2020. – 252 с.
4. Сім Д. М'яке місто: Щільність забудови для щоденного життя / Девід Сім; пер. з англ. Я. Осетрова та ін. – К.: ArtHuss, 2023. – 256 с.
5. Склер Л. Проєкт «Ікона». Архітектура, міста і глобалізація / Леслі Склер; Пер. з англ. Олена Оксенич. – К.: Лабораторія, 2024. – 416 с.

6. Черкес Б.С. Архітектура сучасності: остання третина XX – початок XXI століть: навчальний посібник. / Черкес Б.С., Лінда С.М. – Друге видання. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 384 с.

Допоміжна

1. Полссон К. Європейський шлях відбудови міст. Том 1. Гуманні міста – Практичний посібник / Карстен Полссон; пер. з анг. Людмила Швець. – К. : Основи, 2023. – 272 с.
2. Полссон К. Європейський шлях відбудови міст. Том 2. Квартальні міста – Практичний посібник / Карстен Полссон; пер. з анг. Людмила Швець, Ганна Шостак. – К. : Основи, 2023. – 216 с.
3. Галегуа Д. Розумні міста / Джермен Галегуа; пер. з англ. Олександр Стукало. – К. : ArtHuss, 2021. – 192 с.
4. Style as a Reflection of Ideology of the Authorities / Maria Żychowska, Ion Sandu, Yulia Ivashko, Andrii Dmytrenko, Oleksandr Ivashko, Oksana Morklyanyk // ART INQUIRY. Recherches sur les arts. – 2022. – Vol. XXIV. – P. 274–297.
5. Development of Creative Economy Objects as a Means of Industrial Territories Revitalization, Lecture Notes in Civil Engineering. – 2022. – Volume 181. – P. 487–495.
6. Preservation of the Historical Kadetskyi Hai Ecosystem During a Military Threat Using Polish Experience / D. Chernyshev, Y. Ivashko, A. Mamedov, A. Dmytrenko, O. Ivashko, M. Krupa, D. Kuśnierz-Krupa, J. Kobylarczyk // International Journal of Conservation Science. – 2024. – Vol. 15, Special Issue 1. – P. 291–304.
7. Revitalization of Urban Areas in the Light of Social and Environmental Problems / Y.V. Ivashko, O.D. Ivashko, A.Yu. Dmytrenko // Просторовий розвиток : наук. зб. – К. : КНУБА, 2023. – Вип. 5. – С. 33–50.

7. Інформаційні ресурси

1. Сторінка навчальної дисципліни «Критика сучасних теорій архітектури» на сайті дистанційного навчання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Режим доступу: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1479>
2. Housing Prototypes [Electronic resource]. – Access mode: <http://housingprototypes.org/>.
3. The Architectural Review [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.architectural-review.com/>